יפעת מידע תקשורתי דרך מנחם בגין 96-98 (לשעבר דרך פ"ת) תל אביב 67138 טל. 03-5635050 פקס. 03-5617166

17.41x36.91	1/2	עמוד 17	הארץ - כותרת	17/06/2016	53778299-0
ביטהתנועה הקונסרבטיבית יזהר הס מנכל התנועה המסורתי - 24180					

מתווה הפשרה בכותל עשוי לחזור אל השולחן

אחרי שעשרות חרדים הפריעו לתפילה משותפת של גברים ונשים ברחבת הכותל, שחרר אתמול נתניהו מסר, אולי לראשונה בעברית, לפיו הוא מחויב לזרמים הלא־אורתודוקסיים

יאיר אטינגר

רבה של ירושלים שלמה עמאר לא בא אתמול לכותל המערבי כדי לראות איך האתר הקדוש הופך שוב לזירה של ני־בולי פה, התלהמות ודחיפות, אף על פי שהפעם הרתיחה רשומה במידה רבה על שמו. לאחר שה־רב קיים השבוע "תפילת מחאה" באתר המיועד לקבוצות שאינן אורתודוקסיות, במתחם קשת רו־בינסון הנפרד, אתמול באו כ־150 גברים ונשים להגיב בהפגנה נג־דית של התנועות הקונסרבטיבית והרפורמית ברחבת הכותל המר־כזית. אלה קיימו אחר הצהריים תפילת מנחה בהובלת אשה חז־נית, ללא מחיצה וללא הפרדה בין המינים, באישור היועץ המ־שפטי לממשלה.

עשרות חרדים שהקיפו אותם הצליחו להפריע למהלך התפילה בשירה קולנית, מלווה בגידופים, שריקות, יריקות ודחיפות, ואח־דים אף חטפו מידי המתפללים והמתפללות את הדפים עם נו־סח התפילה הקדום, עם שמותיו המפורשים של האל, קרעו אותם לגזרים וזרקו על הרחבה. שוטרי משטרת ירושלים וסדרני הכו־תל עמדו מנגד, בלי להתערב או לחצוץ בין המחנות, ולאחר כש־עה וחצי הנוכחים התפזרו ללא נפגעים.

ייתכן כי תפילת המחאה של הרב עמאר בקשת רובינסון, שאורגנה על ידי ראש עמותת הימין "עטרת כוהנים" מתי דן ונ־עשתה תוך הקמת מחיצה במתחם המיועד לתפילות ללא הפרדה, השיגה תוצאה הפוכה מזו שהרב התכוון אליה. לא מן הנמנע כי באפקט בומרנג המחאה של הרב עמאר החזירה לשולחן את ההח־לטה שהממשלה מתקשה ליישם ושבחודשים האחרונים נראית פחות ופחות רלוונטית.

> ייתכן כי לתפילת המחאה של הרב עמאר בקשת רובינסון השבוע היה אפקט בומרנג

התפילה נערכה ברחבת הכו־תל העליונה, הנמצאת מאחורי עזרת הנשים והגברים והמיועדת למעבר חופשי של מבקרים ול־עריכת טקסים. קדמה לה הוד־עה של היועץ המשפטי למשרד לשירותי דת, ישראל פת, כי אין בסמכותם של השר דוד אזולאי או רב הכותל למנוע את התפי־לה המעורבת מתוקפן של תק־נות המקומות הקדושים. ניסיון של עמותת הימין "בצדק" לעתור כדי למנוע את התפילה נדחה על הסף בבג"ץ, ללא דיון, בשל אי מיצוי הליכים.

התנועות הלא אורתודוקסיות העבירו אתמול את שדה הקרב חזרה למתחם האורתודוקסי, רח־בת הכותל, וזאת על רקע אווירת משבר הן סביב החלטת הממשלה הלא מיושמת לגבי הכותל, והן סביב המצב הכללי בענייני דת ומדינה: הימים האחרונים הניבו מעצר של מנכ"לית נשות הכו־תל לזלי זקס, דחייה של עתירה שביקשה לאפשר לעסקים לקבל אישורי כשרות אלטרנטיביים, קידום חוק המקוואות שעוקף את פסיקת בג"ץ שהיטיבה עם המת־גיירים הקונסרבטיבים והרפור־מים, ולבסוף גם תפילתו של הרב עמאר, במתחם שהתנועה הקונס־רבטיבית כינתה "כבשת הרש".

הרב הקונסרבטיבי אבי נו־ביס־דויטש, שהגיע אתמול לת־פילה עם ילדיו מקיבוץ חנתון, אמר ל"הארץ": "השבוע קיב־לנו עוד כמה מכות כדי להר־גיש שהמדינה מקרבת רק חלק מאוד מסוים מהציבור שלה ומה־עם היהודי. כשהרב עמאר בא והקים מחיצה ב'עזרת ישראל' (שבמתחם קשת רובינסון), זו היתה יריקה בפרצוף של עשי־רית מהציבור היהודי בישראל ומרבית היהודים בעולם שמת־פללים ללא מחיצה". בין המ־תפללים היו בני נוער ותלמידי מכינות, שדיווחו על תחושת הלם מהיחס שקיבלו מהמפגינים הח־רדים. לעומת זאת, היו מתפללים חרדים שציינו כי ההנהגה החר־דית לא קראה להפגין וכי ההת־להמות והאלימות אינן מייצגות את הרבנים.

ההפגנה החרדית אתמול בכו־תל היתה ספונטנית ברובה, אבל תחת הרושם של התמונות מהכו־תל גינה ראש הממשלה נתניהו את המתלהמים והזכיר, כנראה לראשונה בהודעה בשפה העב־רית, את מאמציו לשקם את מת־ווה הכותל ואת מחויבותו לזרמים הלא אורתודוקסיים: "בשעה שא־נחנו ממשיכים במאמצינו להגיע לפתרון שיאפשר לכל יהודי לה־רגיש בבית בכותל המערבי, יש כאלה שהיו מעדיפים לחלק את עמנו ואף להכריז שיהודים אח־רים הם רשעים או שאינם יהודים כלל. עלינו לדחות את הדברים והמעשים הלא ראויים הללו שמ־נוגדים לרוח הבסיסית של מדינת ישראל", מסר.

שר הבריאות יעקב ליצ־מן השיב לנתניהו: "כפי שידע־נו בכל הדורות, הכותל המערבי הוא מקום הקדוש ביותר לעם היהודי ואחד הערכים הכי קרו־בים ללב כל יהודי. בשעה שאנח־נו פועלים להמשך שימור המקום הקדוש הזה, שעיני כל העולם נשואות אליו בקדושה ובערגה, יש כאלה שהיו מעדיפים לפרוץ גדר, במטרה לפגוע בקדושת המ־קום ובטהרתו חלילה".

היועץ המשפטי לממשלה מנ־דלבליט אישר ועבר על כל אות בהודעתו של היועץ המשפטי פת, כי אין סמכות למנוע את התפי־לה. מנדלבליט, שהיה עד לאחרו־נה מזכיר הממשלה, עמד בראש הוועדה שעמלה על הפשרה בכותל במשך יותר משלוש שנים, עד לאישורה בממשלה. ארבעת החודשים שחלפו מאז אישורה מאיימים להוריד לטמיון את מא־מציו. גורמים משפטיים אומרים כי חוות הדעת של פת ומנדלב־

> החלטת היועמ"ש לאפשר תפילה ללא הפרדה ברחבת הכותל העליונה מאיימת על רב הכותל

ליט מתבססת אך ורק על פסי־קות בתי המשפט בעניין הכותל, ואולם הם ערים ללחץ הציבו־רי שחוות הדעת עשויה להפעיל על המנהיגות החרדית המבקשת לקבור את המתווה.

ההיתר לקיים תפילות משו־תפות לגברים ולנשים ברחבת התפילה העליונה מאיים לתלוש למעשה מתחם נוסף משליטתו הבלעדית של רב הכותל שמואל רבינוביץ (שכבר הובהר לו כי אין לו דריסת רגל בקשת רובינסון). האיום הזה עשוי להגביר את הל־חץ על רב הכותל ועל המנהיגות החרדית להסכים למתווה המ־קורי שהיא דחתה. מסר מוחשי נוסף הוא ההחלטה של בג"ץ השב־בוע לקבוע את 30 ביוני — עוד פחות משבועיים — כמועד האח־רון שעד אליו המדינה תדווח על ההתקדמות במתווה הכותל. אם עד אז לא תתקבל תשובה, בג"ץ עשוי לפסוק לטובתן של קבוצת נשים, מפורשות נשות הכותל, הדורשות לאפשר להן להתפלל ברחבת התפילה המרכזית תוך קריאה בספרי תורה.

נראה כי רב הכותל קלט את המסר, והוא פנה לרבנים הרא־שיים ולשר לענייני דתות "לדון

17.22x15.4	2/2	עמוד 17	הארץ - כותרת	17/06/2016	53778308-1
ביטהתנועה הקונסרבטיבית יזהר הס מנכל התנועה המסורתי - 24180					

עימות בין מתפללים לא־אורתודוקסים לחרדים, אתמול ברחבת הכותל העליונה צילום: אמיל סלמן

מיידית בהשלכות החלטת היועץ המשפטי" להתיר את התפילה המעורבת ברחבה העליונה. "עד מתי יהיה הכותל למרמס? עד מתי תבער בו אש הקיטוב והמ־חלוקת? למה מחכים?", אמר והוסיף: "אני קורא להתכנס ול־דון איך מוצאים את הדרך לעצור את הסחף הזה, ולקבל הכרעות הנדרשות".

מנכ"ל התנועה הקונסרבטי־בית בישראל יזהר הס אמר כי התפילה אתמול היתה הראשו־נה בסדרה, וכי התנועות יוסי־פו ויקיימו את התפילות כל עוד לא יובטח מתווה הכותל כפי שאושר בממשלה. מנכ"ל התנו־עה הרפורמית הרב גלעד קריב אמר כי "התפילה היא מסר של נחישות אל מול גרירת הרגליים ביישום מתווה הכותל. לא ניכנע למפלגים ולפחדנים. נמשיך לפ־עול למען מדינת ישראל יהודית ודמוקרטית".